

وزیر جهاد کشاورزی:

شرایط خرید تضمینی گندم تسهیل می شود

نوری افزود: بانک عامل مکلف شد که سه برابر اعتبار مصوب (۵۰ همت) تسهیلات سرمایه در گردش در اختیار واحدهای تولیدی کشاورزی با اولویت دام، طیور و صنایع تبدیلی و تکمیلی به ویژه واحدهایی که متاثر از آزادسازی نرخ ارز شده اند، قرار دهد.

رییس کارگروه ملی امنیت غذایی با بیان این که شرایط خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۵ تسهیل می شود، تصریح کرد: با توجه به قرار گرفتن در فصل برداشت گندم، مقرر شد سازمان برنامه و بودجه، منابع مالی لازم را برای خرید تضمینی گندم به موقع تأمین و در اختیار تولیدکنندگان قرار دهد.

وی با قدرانی از بانک مرکزی برای تأمین ارز برای تسهیل واردات کالاهای اساسی، افزود: بانک مرکزی از آغاز جنگ بسیار فعالانه و به موقع عمل کرد، منابع و اعتبارات ریالی و خط اعتباری که این بانک تأمین می کند طبق مصوبه در اختیار شرکت های دولتی برای کمک به تولید قرار دادی مرغ و خرید تخم مرغ مازاد قرار خواهد گرفت.

وزیر جهاد کشاورزی بر ضرورت پشتیبانی و حمایت همه جانبه از تولید داخلی تأکید کرد و گفت: گام اول امنیت غذایی ایجاد امنیت خاطر و تضمین امنیت سرمایه تولیدکننده داخلی است.

نوری درباره تعیین تکلیف مطالبات و پرداخت معوقات بانکی واردکنندگان کالاهای اساسی، گفت: مقرر شد نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی وضعیت مطالبات و بدهی ها را بررسی و نهایی کنند و نتیجه را به دبیرخانه کارگروه ماده ۱۳ برای اقدام ارسال کنند.

هر کدام از اعضای «کارگروه ملی امنیت غذایی» در ابتدای این جلسه، گزارش مختصری از وضعیت بازار، قیمت کالاها، روند واردات و ترخیص کالا تأمین ارز وارداتی، ارائه کردند.

وزیر جهاد کشاورزی با بیان این که شرایط خرید تضمینی گندم تسهیل می شود، گفت: امسال سازمان برنامه و بودجه منابع مالی لازم برای خرید تضمینی گندم را در اختیار تولیدکنندگان قرار می دهد.

به گزارش مهر به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، «کارگروه ملی امنیت غذایی» به ریاست غلامرضا نوری، وزیر جهاد کشاورزی و با حضور نمایندگان دستگاه های اجرایی، سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حمایت از مصرف کنندگان، معاونت اقتصادی و زیربنایی معاون اول ریاست جمهوری و همچنین معاونین وزیر جهاد کشاورزی تشکیل شد.

غلامرضا نوری در این جلسه به مصوبات دولت درباره تنظیم بازار، تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم اشاره کرد و افزود: برای اجرای مصوبات دولت و عملیاتی شدن مصوبات کارگروه ضرورت دارد همه تکالیف در دستگاه های اجرایی پیگیری شود.

وی گفت: مقرر شد ۵۰ هزار میلیارد تومانی (۵۰ همت) که برای افزایش سرمایه بانک عامل حوزه کشاورزی مصوب شده بود، از محل منابع قانون بودجه سال ۱۴۰۵ تأمین و سرمایه این بانک افزایش یابد.

وزیر صمت در نشست با فعالان صنفی مطرح کرد:

با تلاش مجموعه های صنفی، کمبودی در بازار احساس نمی شود

وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که از ابتدای جنگ تحمیلی اخیر، اصناف، فروشگاه های زنجیره ای و تولیدکنندگان در کنار مردم و دولت ایستادند و با تلاش شبانه روزی، اجازه ندادند کمبودی در بازار احساس شود. وی از طرف دولت چهاردهم و وزارت صمت از تمامی این مجموعه ها تقدیر کرد.

به گزارش ایسنا، سیدمحمد اتابک - وزیر صمت - در جلسه با فعالان صنفی، مدیران اتاق اصناف ایران و تهران، هیأت امنای بازار تهران، مدیران فروشگاه های زنجیره ای و مجموعه های تولیدی، ضمن تقدیر از اقدامات دولت چهاردهم و وزارت صمت در تأمین کالاهای اساسی و پُر بودن فروشگاه های سراسر کشور در ایام جنگ رمضان، به بیان دیدگاه ها و مسائل صنفی پرداختند.

وزیر صمت در ادامه با تقدیر از مردم ایران که در این روزها میدان را خالی نکردند، و با تمجید از نیروهای اصناف که با قدرت از کشور دفاع می کنند، افزود: از ابتدای این جنگ تحمیلی تاکنون، اصناف، فروشگاه های زنجیره ای و تولیدکنندگان نیز لحظه ای از تلاش دست نکشیده اند تا بازار هیچ کمبودی را تجربه نکند و از همه آنها قدرانی می کنیم.

وی با اشاره به حضور مستمر کارکنان وزارت صمت در این ایام، اضافه کرد: هیچ یک از اماز معاونان و مدیران ما در وزارتخانه روز تعطیلی نداشتند و با تمام توان برای حل مشکلات موجود تلاش کردند. رئیس جمهور و معاون اول نیز به معنای واقعی پای کار بودند و با حضور در وزارت صمت و دریافت گزارش اقدامات تأکید کردند. خدمت رسانی به مردم در این روزهای جنگ بدون وقفه ادامه یابد.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی:

پیش بینی بارش های مطلوب پاییزی با تمرکز جریان ال نینو بر کشور

بارش های سیل آسا منجر به کشته شدن نزدیک به ۱۰۰۰ نفر در پاکستان شد و خانه های افراد زیادی در این کشور زیر آب رفت. در ایران نیز سیل در مناطقی مانند استهبان، سیستان و بلوچستان، فیروزکوه و امامزاده داوود رخ داد.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی اضافه کرد: در سال هایی که ال نینو در تابستان بر کشور حاکم می شود مثل سال جاری انتظار می رود، شرایط برعکس شود یعنی بارش های تابستانه در نیمه جنوبی سیستان و بلوچستان، شرق هرمزگان و جنوب کرمان ضعیف تر از معمول شود. در این شرایط تعداد روزهایی که به ازای ظهر در تابستان رگبار رعد و برق رخ می دهد، کمتر می شود و تابستان خشک تر می شود در این مناطق تجربه کنیم.

وی ادامه داد: بر اساس آمار در سال های حاکمیت ال نینو بر کشور، بارش های پاییز معمولاً خوب هستند البته این پیش بینی قطعی نیست چون عوامل متعددی بر وضعیت آب و هوایی اثرگذار است. در حال حاضر پیش بینی می شود کشور با احتمال ۹۰ درصد در پاییز با ال نینو متوسط مواجه باشد. در این شرایط انتظار داریم بارش های پاییز سال جاری حداقل در شرایط نرمال قرار بگیرد.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی خاطر نشان کرد: پاییز سال گذشته بسیار بسیار کم بارش بود و یکی از خشک ترین دوره های ایران را سپری کردیم که اثرات آن را هنوز در خیلی از مناطق مانند استان تهران شاهد هستیم و تنها نیمه دوم آذر ماه بارش های پاییز خوبی داشتیم.

وی با اشاره به سایر استان های کم بارش کشور گفت: البرز هم شرایط مشابه تهران دارد. بارش باران در سال آبی جاری حدود ۱۵ میلیمتر نسبت به سال گذشته بیشتر بوده است. میانگین بارندگی این استان در سال آبی گذشته تا ۱۷ فروردین ماه ۲۱۹ میلیمتر بود اما در همین بازه زمانی در سال جاری به طور میانگین ۲۳۴ میلیمتر بارش دریافت کرده این در حالیست که میانگین بارش بلندمدت آن ۲۶۳ میلیمتر است.

وظیفه در پایان اظهار کرد: میانگین بارش استان قم تا ۱۷ فروردین ۲۷ درصد و استان مرکزی ۳۰ درصد از کمتر از وضعیت نرمال است البته استان های گیلان و مازندران هم به طور نسبی کم بارش هستند که این میزان برای گیلان حدود ۲۴ درصد و برای مازندران حدود ۲۰ درصد است البته در این استان به طور نسبی بارش قابل توجهی دریافت می کنند و این میزان کم بارشی اثر شدیدی روی آب شرب ندارد.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی با اشاره به ورود کشور به فاز ال نینو طی بهار تا تابستان سال جاری گفت: در این شرایط بارش های تابستانه در جنوب شرق کشور کمتر و بارش های شمال برای پاییز پیش بینی می شود.

احد وظیفه در گفت و گو با ایسنا افزود: ال نینو - لاتینا در حال حاضر در شرایط خنثی است یعنی اختلاف دمای آب اقیانوس آرام به خصوص دمای لایه های سطحی آب اقیانوس یعنی از سطح آب حدود ۲۰۰ متری در منطقه مرکزی تا شرقی آن از شرایط نرمال کمتر از نیم درجه خنک تر است و در شرایط خنثی قرار دارد ولی بر اساس مدل های شبیه سازی انتظار می رود که طی بهار تا تابستان سال جاری دمای سطح آب اقیانوس آرام بیش از نیم درجه گرم تر شود و وارد دوره ال نینو یا فاز گرم نوسان جنوبی (انسو) شویم.

وی تصریح کرد: وضعیت ال نینو و لاتینا چندان بر تابستان ایران تأثیرگذار نیست چون این فصل در کشورمان فصل بارندگی نیست. در سال های حاکمیت لاتینا در کشور مثل سال های گذشته، مونسون هند در جنوب شرق آسیا قوی تر عمل می کند، در نتیجه بارش های تابستانه عمدتاً در جنوب شرق ایران مانند استان های سیستان و بلوچستان، شرق هرمزگان و جنوب کرمان بیشتر از معمول است.

وظیفه اضافه کرد: در سال های حاکمیت لاتینا شاهد بارش های تابستان قابل توجه و سیلاب های سهمگین در هند و پاکستان بوده ایم. به عنوان نمونه در سال ۲۰۲۲

سر مقاله

حمله به زیر ساخت های پتروشیمی

مهدی فیاض / کارشناس صنعت پتروشیمی

در جریان تهاجم آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران، دو نقطه حیاتی زیرساختی اقتصاد ایران هدف قرار گرفتند. حمله به توربین های شرکت فجر انرژی خلیج فارس (فجر) در ماهشهر و سپس یوتیلیتی های مورد نیاز مردم در حوزه انرژی و دماوند انرژی در عسلویه. این عملیات صرفاً نظمی نبود، بلکه ضرباتی به زیرساخت های مهم اقتصادی ماهشهر با وسعت ۲۶۰۰ هکتار در ساحل خلیج فارس، در استان خوزستان، نه فقط یک مجتمع صنعتی، بلکه شریان حیاتی صادرات غیر نفتی ایران است. این منطقه خانه غول هایی چون پتروشیمی بندر امام با ظرفیت اسمی ۶۵۵۵ هزار تن، پتروشیمی مارون با ۴۶۵۵ هزار تن، پتروشیمی بوعلی سینا با ۱۷۴۰ هزار تن، پتروشیمی تندگویان با ۱۵۸۸ هزار تن است. در کنار این ها، مجتمع هایی چون پتروشیمی لاله، راجال و تخت جمشید نیز در همین منطقه قرار دارند و همگی در ۱۵ فروردین آسیب دیدند. مجموع فروش این مجتمع ها در سال ۱۴۰۳ حدود ۳۱۵ هزار میلیارد تومان بوده که با نرخ دلار نیمایی ۷۰ هزار تومانی، معادل تقریباً ۲۰۵ میلیارد دلار است.

این رقم بین یک تا ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی سالانه کشور تشکیل می دهد؛ عددی که در شرایط تحریم و محدودیت صادرات نفت خام، وزن استراتژیک بسیار بالایی دارد. برای درک عمق این حمله باید ساختار تأمین انرژی منطقه را شناخت. شرکت فجر انرژی خلیج فارس (فجر) نقشی مشابه با شرکت مبین انرژی در عسلویه دارد؛ تأمین کننده مرکزی برق بخار و آب صنعتی برای تمامی واحدهای پتروشیمی منطقه ماهشهر. این معماری متمرکز از نظر اقتصادی بهینه است، اما از منظر دیگر یک نقطه شکست واحد (Single Point of Failure) ایجاد می کند.

بر اساس گزارش شبکه اطلاع رسانی پتروشیمی ایران (شاپا) و تأیید مدیران فجر، در این حمله واحدهای فجر ۱ و فجر ۲ مورد آسیب مستقیم قرار گرفتند، حدود ۱۷۵۰ مگاوات ظرفیت تولید برق از مدار خارج شد، ساعتی ۳۰۰۰ تن تولید بخار صنعتی متوقف شد و در نتیجه برق تمامی پتروشیمی های منطقه ماهشهر قطع شد. برای مقایسه، ۱۷۵۰ مگاوات معادل تقریباً ۱۵ برابر ظرفیت نیروگاه شهید رجایی قزوین است، یکی از بزرگترین نیروگاه های حرارتی ایران. این عدد نشان می دهد که هدف گیری فجر یک انتخاب تصادفی نبوده است.

تا صبح ۱۶ فروردین، ارزیابی وضعیت این بود که اقتصاد پتروشیمی ایران در نقطه ای قرار داد که می توان آن را «اسیب جدی اما قابل مدیریت» توصیف کرد. دلیل اصلی این بود که منطقه عسلویه و مجتمع های پارس جنوبی از حملات مصون مانده بودند. شرکت مبین انرژی در عسلویه، همتای فجر در جنوب، همچنان در حال فعالیت بود و بخش قابل توجهی از ظرفیت پتروشیمی کشور را زنده نگه می داشت. اما در ۱۷ فروردین یوتیلیتی های مبین انرژی و دماوند انرژی از مدار خارج شدند. این امر به نوعی آن است که دوشریان اصلی تأمین انرژی صنعت پتروشیمی ایران، فجر در ماهشهر و مبین در عسلویه، هر دو به طور همزمان از کار افتاده اند. مبین انرژی خلیج فارس با ظرفیت تولید حدود ۳۵۰ مگاوات برق و بیش از ۵ هزار تن در ساعت بخار صنعتی، تأمین کننده انرژی برای غول هایی چون پتروشیمی جم، پارس، تبریز، فناوران، ارنود، خارک و ده ها واحد دیگر در منطقه ویژه اقتصادی پارس جنوبی است. این منطقه به تنهایی بیش از ۶۰ درصد از ظرفیت پتروشیمی کشور را در خود جای داده است. پس از خروج همزمان فجر و مبین از مدار، صنعت پتروشیمی اکنون با توقف بیش از ۸۰ درصد از ظرفیت تولید مواجه است.

جایگزینی توربین های صنعتی در مقیاس فجر و مبین نیازمند تأمین تجهیزات است که قیمت گذاری آنها در بازار بین المللی تقریباً شفاف است. بر اساس گزارش های منتشر شده توسط آژانس بین المللی انرژی، هزینه تأمین و نصب توربین های گازی صنعتی در بازه ۱۰۰ تا ۳۰۰ مگاواتی، بین ۰.۸ تا ۱.۵ میلیون دلار به ازای هر مگاوات است. برای ۱۷۵۰ مگاوات ظرفیت از دست رفته فجر در ماهشهر، صرفاً هزینه تجهیزات بین ۱.۴ تا ۲.۶ میلیارد دلار برآورد می شود. مبین انرژی با ظرفیت ۲۵۰ مگاوات، تقریباً دو برابر فجر است و خسارت تجهیزاتی آن بین ۲.۸ تا ۵.۲ میلیارد دلار برآورد می شود. دماوند انرژی با ظرفیت کوچکتر (حدود ۵۰۰ مگاوات) خسارتی در حدود ۰.۴ تا ۰.۷ میلیارد دلار اضافه می کند. اما این اعداد در خوش بینانه ترین سناریو معنا دارند؛ یعنی سناریویی که در آن ایران دسترسی آزاد به بازار تجهیزات داشته باشد. در واقعیت، سازندگان اصلی توربین های صنعتی در این مقیاس، یعنی زیمنس، جنرال الکتریک و میتسوبیشی همگی مشمول رژیم تحریم های ایران هستند. این امر یعنی ایران باید از مسیرهای واسط و با پرداخت پرمیوم ۳۰ تا ۵۰ درصدی نسبت به قیمت بازار تجهیزات را تأمین کند؛ رقمی که خسارت سخت افزاری کل رها به ازای ۱۲.۹ تا ۱۶.۶ میلیارد دلار می رسد.

توقف ۲ هزار تن بخار در ساعت در ماهشهر و ۵ هزار تن در عسلویه، بُعد دیگری از این خسارت است. بخار صنعتی در فرآیندهای پتروشیمی نقش کراکینگ، جداسازی و خشک کاری را ایفا می کند و بدون آن، حتی واحدهایی که برق مستقل دارند نیز قادر به تولید نیستند. بازسازی سیستم های بویلر و بخار در این مقیاس برای ماهشهر بین ۰.۴ تا ۰.۷ میلیارد دلار و برای عسلویه بین ۰.۷ تا ۱.۲ میلیارد دلار هزینه دارد، که جمعاً ۱.۹ تا ۱.۹ میلیارد دلار می شود. ماهشهر با درآمد سالانه ۴.۵ میلیارد دلار، روزانه حدود ۱۲ میلیون دلار درآمد دارد. عسلویه به تنهایی بیش از ۱۵ میلیارد دلار فروش سالانه دارد، معادل ۴۱ میلیون دلار در روز. با توقف ۸۰ درصد ظرفیت کل کشور، خسارت تولیدی ماهانه به بیش از ۱ میلیارد دلار می رسد. در یک سناریوی بازاری ۲۴ ماهه، خسارت تولیدی انباشته به ۲۲ تا ۲۷ میلیارد دلار می رسد؛ رقمی که چند برابر خسارت مستقیم سخت افزاری است. این اعداد نشان می دهند که حملات دوروز گذشته می توانند خسارتی معادل ۹۰ تا ۶۵ درصد از کل درآمد صادرات غیر نفتی ایران در یک سال به بار آورده باشند.

این درگیری تنها یک طرف معادله عرضه را مختل نکرده است. ایران در جریان این جنگ به صورت متقابل به زیرساخت های انرژی و پتروشیمی کشورهای منطقه آسیب وارد کرده است. گزارش های اولیه از اختلال در برخی تأسیسات صنعتی در حوزه خلیج فارس حکایت دارند که جزئیات کامل آن هنوز در راه است. این اقدام است. نتیجه عملی این وضعیت، کاهش همزمان عرضه از چند منبع اصلی منطقه ای است. بازار جهانی پلی اتیلن، پلی پروپیلن و متانول که خاورمیانه سهم عمده ای در آن دارد، در کوتاه مدت با فشار قیمتی جدی مواجه است. بر اساس داده های ICIS و Platts، ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس مجموعاً بیش از ۳۵ درصد از عرضه جهانی پلی پروپیلن و حدود ۲۵ درصد متانول را تأمین می کنند.

سرعت و هزینه بازسازی برای دوطرف یکسان نیست. کشورهای مانند عربستان سعودی، امارات و قطر با وجود آسیب های وارده، از مزایایی برخوردارند. این کشورها دسترسی کامل به بازارهای مالی بین المللی دارند و می توانند با انتشار اوراق قرضه یا استفاده از صندوق های ثروت ملی، سرمایه لازم برای بازسازی را در کوتاه ترین زمان ممکن تأمین کنند. صندوق ثروت ملی اوبی (ADIA) با دارایی بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار و صندوق سرمایه گذاری عمومی عربستان (PIF) با بیش از ۷۰۰ میلیارد دلار، ظرفیت جذب این شوک را دارند. علاوه بر این، دسترسی مستقیم به سازندگان اصلی تجهیزات صنعتی بدون واسطه و بدون پرمیوم تحریم، زمان بازسازی را برای آنها به نصف یا کمتر کاهش می دهد. در مقابل، ایران نه به بازارهای مالی بین المللی دسترسی دارد و نه می تواند مستقیم از سازندگان اصلی تجهیزات خرید کند. این عدم تقارن، یعنی هر دوطرف آسیب می بینند، اما یک طرف با سرعت ۳ تا ۵ برابر بیشتر باز می گردد. در میان مدت، مهم بازار از دست رفته ایران به رقبای منطقه ای منتقل می شود و بازیابی آن حتی پس از پایان جنگ، سال ها طول خواهد کشید.